Enheten för Lärande från olyckor
Publ.nr MSB1987 - september 2023

After Action Review, AAR

Faktablad

After Action Review, AAR är en systematisk och dialogbaserad reflektionsmetod som används före, under och efter genomförda insatser, övningar eller andra händelser. Metoden är ett verktyg för ständigt lärande och utveckling av individer, grupper, förmågor och verksamheter. Deltagarna ska tillsammans upptäcka låsningar och söka lösningar för att skapa gemensamma lärdomar.

Ingen ser allt men alla ser något. Ingen kan ha helhetsbilden av en händelse. Med hjälp av en strukturerad AAR-dialog utvecklas arbetsgruppen tillsammans genom att reflektera både individuellt och gemensamt. Utifrån sina subjektiva perspektiv bygger gruppen upp en gemensam bild av hur arbetet har fungerat under en händelse och hur det kan utvecklas. Metoden är generell och kan användas i de flesta organisationer och verksamheter, inte bara inom blåljusmyndigheter.

AAR är inte en utvärderingsmetod där någon kommer utifrån och värderar gruppens förmågor samt ger förslag till lösningar. Det är gruppen själv som värderar låsningar och lösningar till utveckling och som skapar gemensamma lärdomar med hjälp av en dialogledare som stöd i AAR-processen. Syftet är att bidra till organisationens verksamhets-utveckling genom personligt och organisatoriskt lärande.

AAR-metoden kan användas på **olika nivåer** och med **olika perspektiv**. Den fungerar för såväl mindre, kortare händelser som upp till stora utdragna internationella aktiviteter men också aktörsvis och i mindre grupper. Metoden kan användas i alla situationer där en grupp arbetar mot ett gemensamt mål. Till exempel efter möten, projekt, stabsarbete, genomförda övningar, insatser och aktiviteter. Listan kan göras lång.

En AAR kan också användas vid **uppstarten** av ett projekt eller aktivitet för att på förhand tydliggöra vad som förväntas hända och hur en arbetsgrupp gemensamt ska nå ett förväntat resultat. Men också **löpande** under pågående aktiviteter för att säkerställa att gruppen är på rätt väg.

AAR-metoden utgår ifrån det ursprungliga målet för den aktuella händelsen och systematiken i frågeställningarna

After Action Review, AAR

AAR-metoden är utvecklad av amerikanska armén och är väl beprövad. Metoden används bland annat inom räddningstjänster i USA, Australien, Kanada, Sverige och Norge men även av exempelvis WHO, Federal Emergency Management Agency och United States Agency for International Development.

AAR- metoden används som ett verktyg för grupp- och verksamhetsutveckling och det är gruppen som ska utvecklas tillsammans.

MSB erbjuder en avgiftsfri webbkurs i AAR-metoden. Mer information finner du på www.msb.se/aar

Länk och QR-kod till Räddningstjänsten i Östergötland, RTÖGs beskrivning av hur de arbetar med AAR.

Tid: 10 minuter.
https://s3m.io/OS8YI

hjälper till att lyfta fram styrkor, svagheter och utvecklingsförslag.

Det är viktigt att uppdragsgivaren till en AAR är **tydlig med syfte och mål med AAR-mötet** samt hur deltagarna får feedback på de åtgärder som kommer att vidtas. Det tar tid att reflektera och lära tillsammans så **var generös med tiden**.

AAR-dialogen leds av en utbildad dialogledare och processen kretsar kring fem frågor med fokus på **vad**, inte på vem. Dialogledarens uppgift är att lotsa deltagarna genom dialogen och ska inte själv ge förslag till lösningar eller peka ut svaren.

Det är också viktigt att utse en person som dokumenterar så att dialogledaren kan ägna full uppmärksamhet till att leda dialogen.

AAR-metoden är enkel och systematisk

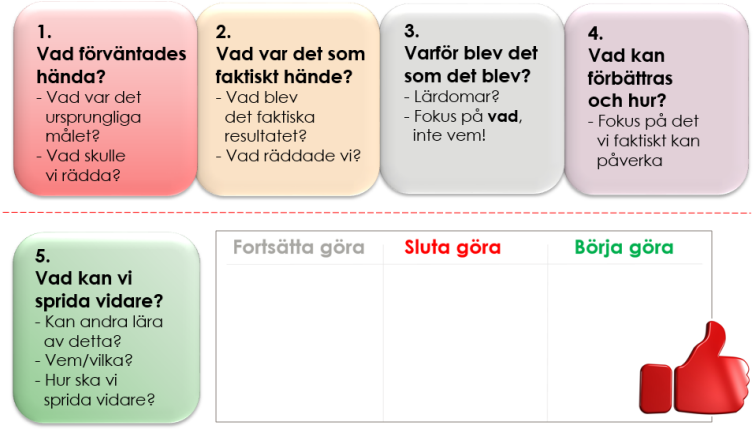

AAR består av fem huvudfrågor och **det är viktigt att samtliga huvudfrågor besvaras**. Svaren utgör gruppens gemensamma kunskapsunderlag till åtgärdsförslagen i resultatmallen samt information och beslutsunderlag till beslutsfattaren.

Underfrågorna i respektive huvudfråga är förslag på tankeområden och **anpassas efter vad som ska genomlysas mer specifikt**. Om en händelse ska ses över mer allmänt och som helhet används öppna frågor som kan besvaras fritt utifrån gruppens faktiska upplevelser. Är fokus mer på specifika områden, exempelvis en övning med tydliga och fasta mål, används förslagsvis slutna och riktade underfrågor.

En AAR genomförs så snart som möjligt inpå händelsen för att tömma arbetsminnet på väsentlig information. Om det kommer att dröja några veckor innan en gemensam AAR genomförs är det bra om deltagarna skriver ner sin

individuella AAR direkt efter händelsen och tar med dokumentet till AAR-mötet senare, eller skickar det till dialogledaren innan mötet.

Om tiden inte räcker till för att göra en formell AAR med grundlig planering, förberedelser och en strukturerad process, kan man göra en informell AAR som genomförs spontant.

En informell AAR kan även göras utomhus och går snabbare att genomföra, mellan 15 minuter till 2 timmar. Med färre deltagare och **ju mer van gruppen är att genomföra en AAR, desto snabbare går det**.

En AAR är inte klar förrän prioriterade åtgärder är genomförda.

Formell AAR	Informell AAR
Kräver grundlig planering och förberedelser.	Kan genomföras spontant utan mycket förarbete.
Genomförs systematiskt och så nära inpå händelsen som möjligt. Ofta med större grupper, max 12 personer, och ibland med fler aktörer.	Genomförs vanligtvis på plats omedelbart efter händelsen. Kan även användas löpande under pågående aktivitet.
Används med fördel vid större och mer långdragna händelser över tid, för att vaska fram en problembild och lösningar.	Kan användas vid de flesta typer av aktiviteter såsom möten, problemlösningsworkshops, projekt etc.
Kräver en erfaren facilitator som är utbildad dialogledare och har erfarenhet av att leda AAR-möten samt är förtrogen med mallarna, verktygen och processen. Det är en fördel om dialogledaren själv inte har varit med på händelsen utan kan vara neutral och objektiv under dialogen.	Kan ledas av någon som har baskunskaper i facilitering och erfarenheter av AAR-metoden i stort.
Dialogledaren har hjälp av en dokumentatör, gärna en utbildad dialogledare som har en djupare kunskap om metoden.	Genomförs systematiskt i mindre grupper med en dokumentatör som kan vara någon av deltagarna.
Tar tid att genomföra. Cirka en veckas planering och förberedelser beroende på händelsens omfattning samt mellan två timmar till tre dagars facilitering.	Går relativt snabbt att genomföra, från femton minuter upp till ett par timmar.
Även om vissa snabba vinster kan identifieras omedelbart, kan de större förbättrings- och utvecklingsmöjligheterna ta längre tid att finna.	Leder ofta till snabba vinster i form av idéer och möjligheter till utveckling som kan åtgärdas snabbt.